

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Constantin Alerguș, Andrei Harghel,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Cotovici Simion și avocatul acestuia Drăniceru Vasile, împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni din 14 februarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2013, în cauza penală în privința lui

Cotovici Simion Ulian,

născut la 27 iunie 1961, originar din s. Ciopleni, r-nul Criuleni, domiciliat în mun. Chișinău, com. Ciorescu, str. D. Cantemir, nr. 14.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 18 iulie 2012 – pînă la 14 februarie 2013 (instanța de fond);*
- 2. de la 21 martie 2013 – pînă la 20 mai 2013 (instanța de apel);*
- 3. de la 24 septembrie 2013 – pînă la 04 decembrie 2013 (instanța de recurs ordinar).*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 14 februarie 2013, Cotovici Simion a fost condamnat în baza art. 329 alin.(2) lit. b) Codul penal, la amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 12 000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcții de demnitate publică în administrația publică locală pe un termen de 1 an.

Instanța de fond a reîncadrat acțiunile inculpatului din prevederile art.191 alin.(2) lit.c),d) și art.328 alin. (3) lit. b) Cod penal în cele ale art.329 alin.(2) lit.b) Cod penal, ca neglijență în serviciu, constatînd că nu au fost prezentate probe ce ar dovedea vinovăția acestuia în delapidarea averii străine și excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Cotovici

Simion, în urma alegerilor locale din iunie 2007, în baza art. 134 al. (1),(3) Cod electoral, a fost ales în calitate de primar al com. Hrușova, r-nul Criuleni alegerile fiind validate prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 11 iulie 2007, astfel, în temeiul art. 2 alin. (2) al Legii nr. 199 din 16 iulie 2010, „Cu privire la statutul persoanelor cu demnitate publică” fiind o persoană cu funcție de demnitate publică, în perioada lunilor iulie-septembrie 2010 și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile sale de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, prin ce a cauzat intereselor publice ale primăriei com. Hrușova, r-nul Criuleni și persoanelor fizice și juridice din teritoriul acestei primării daune în proporții mari în următoarele circumstanțe:

În temeiul hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 594 din 02 iulie 2010, „Cu privire la lichidarea consecințelor calamităților naturale”, din rezervele materiale de Stat au fost eliberate primăriei com. Hrușova, r-nul Criuleni 3580 litri de motorină, care au fost depozitate la stațiile petroliere ce aparțin S.R.L. „Sindbad” din or. Nisporeni, fiind încheiat în acest sens contractul de depozitare nr.03 din 22 iulie 2010 între S.R.L. „Sindbad”, ca depozitar și primăria com. Hrușova, r-nul Criuleni, în persoana primarului Cotovici Simion, ca deponent. Potrivit clauzelor contractuale, depozitarul SRL „Sindbad”, urma să transporte și să păstreze bunurile transmise de către deponent, și anume 3580 litri de motorină și să restituie motorina pînă la expirarea contractului, iar prețul pentru serviciile de transportare, depozitare și eliberare a motorinei, constituiau 0,75 lei pentru fiecare litru de motorină, sau 9% din motorina depozitată, în cantitate de 320 litri. În conformitate cu actul de primire-predare din 22 iulie 2010 în baza facturii de expediție seria EC nr. 496962 din 22 iulie 2010 SRL „Sindbad” a primit la păstrare 3580 litri de motorină. Ulterior, la 22 iulie 2010 în baza actului de eliberare a motorinei, primăria com. Hrușeva, r-nul Criuleni, în persoana primarului Cotovici Simion, a primit de la S.R.L. „Sindbad” tichete pentru motorină în cantitate de 3260 litri, iar diferența de 320 litri de motorină a fost reținută de către depozitar în contul achitării serviciilor prestate. În august 2010 motorina în cantitate de 3 260 litri a fost luată la evidența contabilă în primăria com. Hrușeva, r-nul Criuleni cu prețul de 12,50 lei pentru un litru de motorină, în sumă totală de 40 750 lei.

În aceleași circumstanțe în adresa primăriei com. Hrușova, r-nul Criuleni de la consiliul raional Criuleni, potrivit facturii de expediție cu seria ET nr. 709651 din 24 iulie 2010, a fost alocat 3 000 m³ de prundiș în sumă de 480 000 lei. La 12 iulie 2010 Consiliul raional Criuleni a încheiat cu „Goiana-Petr.Com”

SRL contractul nr. 105 privitor la cantitatea de prundiș menționată, care urma a fi primită de către primăria com. Hrușova, r-nul Criuleni și folosită pentru repararea drumurilor deteriorate în urma calamităților naturale. Cantitatea de prundiș în volum de 3 000 m³ a fost reflectată în evidența contabilă a primăriei com. Hrușova în luna septembrie 2010.

Astfel, Cotovici Simion, fiind obligat în temeiul art. 29 alin. (1) lit. e), f),g) al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 „Privind administrația publică locală”, „să asigure elaborarea proiectului de buget al unității administrativ teritoriale pe următorul an bugetar, a contului de încheiere a exercițiului bugetar, să le prezinte spre aprobare consiliului local, să exercite funcția de ordonator principal de credite al satului (comunei), să verifice, din oficiu sau la cerere, încasarea și cheltuirea mijloacelor de la bugetul local, să informeze consiliul local despre situația existentă, fiind răspunzător de inventarierea, administrarea bunurilor domeniului public și celui privat al satului: (comunei), în limitele competenței sale”, iar în baza art. 17 alin. (14) al Legii nr. 113-XV din 27 aprilie 2007 „Legea contabilității” în contabilitate, „profitul sau pierderea se determină cu total cumulativ de la începutul perioadei de gestiune, închiderea conturilor de venituri și cheltuieli se efectuează, de regulă, la finele perioadei de gestiune”, manifestând o îndeplinire necorespunzătoare față de obligațiunile sale de serviciu ca rezultat al unei acțiuni neglijente și neconștiincioase față de ele, exprimate prin faptul că dînsul, încălcînd prevederile legilor nominalizate anterior, fără a dispune de careva documente justificative, privind modul în care au fost cheltuite motorina și prundișul, totodată, fără a informa consiliul local despre modalitatea de utilizare a acestora, în luna septembrie 2010, a dat indicație contabilului-șef a primăriei com. Hrușova, r-nul Criuleni, Scripnic Galina să treacă motorina și prundișul dat la pierdere, ceea ce ultima a și îndeplinit în conformitate cu actul cu nr. 0000000039 din 30 septembrie 2010, astfel cauzînd intereselor publice ale primăriei com. Hrușova, r-nul Criuleni, drepturilor și intereselor persoanelor fizice și juridice din teritoriul acestei primării un prejudiciu material în sumă de 251 950 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Cotovici Simion și avocatul acestuia Drăniceru Vasile, care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare a lui Cotovici S., deoarece instanța de fond greșit a concluzionat că în acțiunile inculpatului persistă elementele infracțiunii prevăzute la art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, consideră că probele administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată nu

dovedesc vinovăția inculpatului. Sentința de condamnare nefiind bazată pe probe concludente care dovedesc cu certitudine vinovăția sa în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat. Acțiunea civilă înaintată de Primăria Hrușova, r-nul Criuleni, este neîntemeiată, iar suma solicitată este exagerată și urmează a fi respinsă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2013, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de inculpatul Cotovici Simion și avocatul acestuia Drăniceru Vasile.

5. La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată prin prisma art. 100 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității lor, iar toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept și, astfel, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului Cotovici Simion în baza art. 329 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Instanța a conchis că, prima instanță corect a reținut ca probe ce confirmă vinovăția inculpatului și anume: - declarațiile reprezentantului părții vătămate Cotovici P., - declarațiile martorilor Scripnic G., Roibu O., Melnic D., Cibotari Iu., Barbăneagră O., ș.a., precum și actele cauzei: - actul de constatare și evaluare din 23 iunie 2011; - facturile de expediție seria EC nr. 496962 din 22 iulie 2010, seria ET nr.709651 din 24 august 2010; - contractul de depozit nr. 3 din 22 iulie 2010; - actul de primire a motorinei din 22 iulie 2010; - actul de trecere la pierderi a materialelor nr. 0000000039 din 30 septembrie 2010.

La fel, instanța de apel a considerat că argumentele inculpatului și avocatului acestuia Drăniceru Vasile, referitor la emiterea unei hotărâri de achitare în privința lui Cotovici Simion din motiv că vina acestuia în infracțiunea imputată nu se confirmă prin probele prezentate de acuzatorul de stat, au fost respinse, deoarece, instanța de fond a dat o apreciere completă și obiectivă tuturor probelor prezentate, constatând că inculpatul fiind o persoană publică a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu ca rezultat a unei atitudini neglijente și neconștiințioase față de ele, ce a cauzat urmări grave.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate au declarat recurs ordinar inculpatul Cotovici Simion și avocatului acestuia Drăniceru Vasile, care invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, au solicitat, casarea hotărârilor contestate, rejudecarea cauzei și

pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Cotovici Simion, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii incriminate și respectiv acțiunea civilă înaintată de Primăria com. Hrușova, r-nul Criuleni urmează a fi respinsă.

În motivarea soluției solicitate recurenții au invocat că, vina inculpatului în comiterea infracțiunii de neglijență în serviciu nu a fost dovedită, iar condamnarea lui Cotovici S. este vădit neîntemeiată. Învinuirea inculpatului i-a fost înaintată în baza art. 191 alin. (2) lit.c), d) și 328 alin. (3) lit.b) Cod penal – infracțiuni săvârșite cu intenție, iar instanța din oficiu i-a recalificat acțiunile inculpatului în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal – infracțiune comisă din imprudență, motivînd că această normă prevede sancțiuni mai blînde, însă în realitate i-a agravat situația lui Cotovici S., lipsindu-l de posibilitatea de a se apăra și a demonstra că nu a comis această infracțiune.

Prin învinuirea adusă lui Cotovici S. în baza rechizitoriului dînsului i s-a incriminat „*daune în proporții considerabile*”, iar în sentința de condamnare instanța neîntemeiat a concluzionat despre survenirea „*urmărilor grave*” nespecificînd care sunt acestea.

În decizia instanței de apel este expus că în cadrul ședinței de judecată nu a fost invocată necesitatea administrării de noi probe, precum și că nu au fost formulate cereri privind cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță, fiind verificate declarațiile, probele materiale examinate în ședința de judecată, iar potrivit procesului-verbal nici un participant la proces nu au formulat cereri sau demersuri, însă la declarațiile apărătorului și procurorului este scris că „... *solicit verificarea declarațiilor și probelor cercetate în ședința instanței de fond*”.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Recurenții, au invocat în recursul declarat ca temei pentru recurs pct.6) și 8) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit pct.6) și 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a

pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Însă, Colegiul penal constată că, recursul declarat nu cuprinde o careva motivare ori argumentare din punct de vedere al temeiurilor invocate.

Din conținutul recursului rezultă că avocatul Drăniceru Vasile și inculpatul Cotovici Simion invocă dezacordul cu aprecierea probelor și a nevinovăției lui Cotovici S. în comiterea infracțiunii incriminate.

Colegiul conchide că, de către Cotovici Simion nu a fost utilizată după destinația corespunzătoare atât motorina, cât și petrișul alocat, se confirmă prin probele administrate în instanțele judecătorești și anume:

- *declarațiile reprezentantului părții vătămate Cotovici Parascovia, date în cadrul urmăririi penale și de interogare a acesteia în cadrul ședinței instanței de fond (f.d.142-143, vol.III, 201-205, Vol.I,) care a declarat, că prin hotărârea Guvernul RM nr. 594 din 02 iulie 2010 au fost alocate din fondul de rezervă mijloace financiare pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale care au avut loc la 23 iunie 2010, în com. Hrușova, r-nul Criuleni. De la Consiliul raional Criuleni fostul primar Cotovici S. a primit prundiș în cantitate de 3000 m³ și motorină -3580 litri, care au fost incluse în evidența contabilă a Primăriei Hrușova în luna septembrie 2010, ulterior tot în luna septembrie fără careva acte confirmative cum ar fi contracte, acte de îndeplinire a lucrărilor, fără semnăturile membrilor comisiei, motorina în cantitate de 3000 litri și prundișul menționat a fost trecut la pierderi conform actului din 30 septembrie 2010, contrar prevederilor art. 19 din Legea Contabilității nr. 113-XVI din 24 aprilie 2006. În contabilitatea primăriei lipsesc careva acte care ar confirma că prundișul și motorina primită de primarul Cotovici S. au fost utilizate la lichidarea consecințelor calamităților naturale din 23 iunie 2010;* - *declarațiile martorului Scripnic Galina date în cadrul urmăririi penale și susținute în ședința instanței de fond (f.d.104-105, vol.III, 206-211, Vol.I,) care a relatat, că în urma ploilor torențiale de la sfârșitul lunii iunie 2010 mai multe porțiuni de drumuri din com. Hrușova au fost deteriorate. Cotovici S. a constituit o comisie pentru a stabili daunele materiale cauzate, dînsa fiind membru a comisiei nominalizate. Personal, în calitate de membru a comisiei nu s-a deplasat nici o dată la locurile de drum deteriorate*

din com. Hrușova, Chetrosu și Ciopleni, însă ulterior a semnat actul pe care i la prezentat Cotovici S. Apoi, s-a alocat Primăriei Hrușeva, r-nul Criuleni motorină și prundiș pentru înlăturarea consecințelor calamităților, iar Cotovici S. a început reparația drumurilor. Cotovici S. la sfârșitul lunii septembrie 2010, i-a prezentat facturi prin care se confirma că el a primit motorină și prundiș, iar la întrebarea sa unde sunt acestea, primarul i-a comunicat că motorina deja a fost cheltuită la reparația drumurilor, prezentându-i rapoarte semnate de el personal, potrivit căruia motorina era irosită. Dînsa ia comunicat că nu sunt suficiente rapoartele prezentate și este necesar de acte semnate de toți membrii comisiei și consăteni care ar confirma că motorina a fost folosită la reparația drumurilor, însă acte în acest sens nu i-au fost prezentate. Ulterior ea a semnat un act prin care cantitatea de motorină a fost trecută la pierderi. A menționat că, „Cotovici S. nu i-a prezentat careva acte, care ar confirma că prundișul în cantitate de 3000 m³ a fost folosit pentru reparația drumurilor din comună, rapoartele prezentate de el nu puteau servi drept temelie pentru a casa prundișul deoarece, nu erau semnate de nici un membru al comisiei, fiind vizate doar de Cotovici S”. În contabilitate inculpatul a prezentat doar un contract din 02.07.2010, încheiat cu SRL „Roibu-Auto” și un act din 05 iulie 2010, din care rezulta că SRL „Roibu-Auto” a efectuat un volum de lucru conform devizului de cheltuieli din contract; - *declarațiile martorilor Melnic D., Roibu O., Cibotari I., Barbăneagră O., Leahu A., etc*, precum și actele cauzei - *actul de constatare și evaluare din 23 iunie 2011(f.d.21 Vol. I)*; - *factura de expediție cu seria EC nr. 496962 din 22 iulie 2010 (f.d. 22, vol.I)* - *factura de expediție cu seria ET nr. 709651 din 24 august 2010 (f.d. 23, vol.I)*; -*contractul de depozitare nr. 3 din 22 iulie 2010 (f.d. 24-25 vol. I)*; -*actul de eliberare a motorinei din 22 iulie 2010 (f.d 27. Vol.I)*; - *actul nr. 0000000039 din 30 septembrie 2010*, prin care se confirmă că fără a dispune de semnăturile membrilor comisiei pentru situații excepționale ale com. Hrușova și fără careva acte justificative - 3260 litri motorină și 3000 m³ prundiș au fost trecute la pierderi.

Mai mult ca atât, instanța de recurs menționează, că referitor la argumentul recurenților că inculpatului prin încadrarea acțiunilor în baza art. 329 alin. (2) lit.b) Cod penal, i-a fost agravată situația, lipsindu-l de posibilitatea de a se apăra și a demonstra că nu a comis această infracțiune, este neîntemeiat, deoarece procurorul a fost de acord cu încadrarea juridică făcută de către instanța de fond, acesta necontestînd hotărîrea adoptată cu apel. Astfel, a decăzut învinuirea adusă lui Cotovici S. pe art. 191 alin.(2) lit.c), d) și 328 alin.

(3) lit. b) Cod penal, iar în fața instanței de apel s-a pus în sarcină verificarea corectitudinii condamnării acestuia în baza art. 329 alin.(2) lit.b) Cod penal și inculpatul cunoștea că în apel se va pune în discuție doar verificarea vinovăției lui în baza art. 329 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Inculpatul a avut o cale de atac – apelul și posibilitatea de a se apăra, de învinuirea adusă prin neglijența în serviciu, unde atât el, cât și avocatul acestuia puteau solicita examinarea de noi probe în susținerea nevinovăției, însă potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d.59-61, vol.IV), partea apărării nu a solicitat cercetarea suplimentară a probelor, inclusiv audierea martorilor.

Astfel, conform art. 336 alin.(6) Cod de procedură penală, inculpatul și avocatul acestuia, nu au formulat careva obiecții asupra procesului-verbal al ședinței de judecată în termen de 3 zile lucrătoare de la data anunțării semnării procesului-verbal.

Colegiul penal conchide, că invocarea de către recurenți a prevederilor art. 427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că aceste temeuri pot fi aplicate numai în cazul când instanța de apel nu și-a motivat hotărârea judecătorească, pe când instanța de apel, în cazul dat, respectând prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, iar recurenții, la rîndul său, nu au indicat în recurs asupra căror motive concrete invocate în apel nu s-a pronunțat instanța de apel.

Astfel, recurenții nu au reflectat în ce constă problema de drept de importanță generală ce persistă în cauză, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărârii, ceea ce a condiționat instanța de recurs să decidă inadmisibilitatea recursului declarat.

Prin urmare, argumentele recurenților, precum că Cotovici S. nu a comis infracțiunea în baza căruia este condamnat, sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei, iar nerecunoașterea vinovăției în comiterea infracțiunii date, nu poate servi temei de achitare, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea căruia a fost condamnat și este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.

Astfel, Colegiul penal constată că vinovăția lui Cotovici Simion în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 329 alin.(2) lit.b) Cod penal este confirmată prin probele prezentate, iar măsura de pedeapsă acestuia i s-a stabilit cu respectarea prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ținându-se seama de gradul prejudiciabil al faptelor comise, de persoana celui vinovat și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, astfel temeiuri de a interveni în hotărârea judecătorească în această parte la fel nu s-au stabilit.

Argumentele invocate de recurenți nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Cotovici Simion și avocatul acestuia Drăniceru Vasile, împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni din 14 februarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2013, în cauza penală în privința lui *Cotovici Simion Ulian*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 decembrie 2013.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Constantin Alerguș

Andrei Harghel